

ปัญหาทางกฎหมายตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560¹

อารยา วิเศษพันธุ์ชัย²

การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมหนึ่งสังคมใดก็ตาม หากคนในสังคมนั้นมีวินัยและให้ความเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน มีความรักใคร่สามัคคีปรองดอง สังคมนั้นๆ ก็จะเป็นสังคมที่น่าอยู่ เพราะวินัย คือระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกาย วาจา ใจ ของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงามเป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน อยู่ร่วมกันด้วยความสุข วินัยช่วยให้สังคมห่างไกลจากความชั่วทั้งหลาย วินัยใช้ควบคุมคนให้ใช้ความรู้ความสามารถไปในทางที่ถูกที่ควร ตรงกันข้ามหากคนในสังคมขาดวินัย ขาดความเคารพซึ่งกันและกัน ขาดความสามัคคี ขาดความรับผิดชอบ หรือทำตามความต้องการของตนเองเป็นสำคัญ สังคมนั้นก็จะเป็สังคมที่ยุ่งเหยิง ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ส่งผลทำให้สังคมส่วนรวมขาดความสงบสุข และนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ ทางสังคม เพราะฉะนั้นการที่จะทำให้คนสังคมอยู่ร่วมกันได้ ก็คือ การมีข้อตกลงร่วมกันของคนในสังคม มีกฎกติกาให้บุคคลได้นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้สังคมเกิดความเป็ระเบียบ และปราศจากปัญหาได้ แต่ถึงกระนั้นก็ตาม การกำหนดกฎกติกาปฏิบัติร่วมกันแล้วก็ยังมีคนละเลยต่อข้อตกลงและไม่ปฏิบัติตามกฎ ก่อให้เกิดปัญหาตามมา

“วินัย” คือกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติตาม หากฝ่าฝืนอาจต้องรับโทษ หรืออีกนัยหนึ่ง วินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติของคนในองค์กรให้เป็นไปตามแบบแผนที่ยังประสงค์ และผู้ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้ดำเนินการทางวินัยคือ ผู้บังคับบัญชา ฉะนั้น การดำเนินการทางวินัยจึงเป็นเรื่องระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น การดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเรื่องระหว่างรัฐกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ผู้บังคับบัญชาจะใช้ดุลพินิจดำเนินการตามกฎหมายและตามที่เห็นสมควรอันเป็นการใช้มาตรการภายในของฝ่ายบริหาร

ในส่วนของการดำเนินการทางวินัยของแต่ละสถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นมาเป็นข้อบังคับของแต่ละสถาบัน โดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือกระบวนการใน

---

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ณฐ สันตาสว่าง และ คณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์พิมพ์ใจ รื่นเริง และรองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิสาร์ตัน

²นักศึกษาศรีวิภาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายเพื่อการพัฒนา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การสอบสวนวินัยเป็นข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560 ที่มี การกำหนดวิธีการ ขั้นตอนในการพิจารณาสอบสวนวินัย จนถึงการลงโทษ และจากการศึกษาข้อบังคับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560 ปรากฏว่าบทบัญญัติบางข้อของ ข้อบังคับดังกล่าวยังมีปัญหาเกี่ยวกับการนำไปบังคับใช้ในทางปฏิบัติ ดังนี้

ข้อ 7 ผู้ปฏิบัติงานซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย โดยมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิด วินัย หรือจากการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงที่หัวหน้าส่วนงานแต่งตั้งขึ้นฟัง ได้ว่า มีมูลเป็นความผิดวินัย หรือข้อเท็จจริงปรากฏต่อมหาวิทยาลัยว่าผู้ปฏิบัติงานกระทำผิดวินัย ให้ผู้มี อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ก่อนแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง จากผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เห็นว่ายังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงมาก่อน จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหา ข้อเท็จจริงหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นสืบสวนหาข้อเท็จจริงก่อนก็ได้

ข้อ 9 ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประกอบด้วย ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งในสายงานใดสายงานหนึ่งที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูก กล่าวหาเป็นประธานกรรมการ และบุคคลที่เห็นสมควรอีกอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าสองคน เป็นกรรมการ โดยมี กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการและจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

แม้ภายหลังประธานกรรมการจะมีตำแหน่งในสายงานใดสายงานหนึ่งต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ ถูกกล่าวหา ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนต่อไปจนแล้วเสร็จ โดยไม่ทำให้การแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนนั้นเสียไป

เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนอาจแต่งตั้งจากข้าราชการหรือพนักงานจาก สถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐอื่นมาร่วมเป็นคณะกรรมการสอบสวนด้วยก็ได้

ข้อ 20 เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รับเรื่องที่ถูกกล่าวหา ให้วางแนวทางการสอบสวน และสรุป พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา แล้วให้เรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา

ข้อ 21 ในการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(9) ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน มิให้กรรมการสอบสวนกระทำการใดๆ ซึ่งเป็นการ ให้สัญญา ชูเชิญหลอกลวงหรือกระทำการใดๆ เพื่อจูงใจให้ผู้ถูกกล่าวหาและพยานให้ถ้อยคำอย่างใดๆ ใน เรื่องที่ถูกกล่าวหา นั้น โดยให้เรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำเข้ามาในที่สอบสวนคราวละหนึ่งคน และมีให้ บุคคลอื่นอยู่ในสอบสวน เว้นแต่บุคคลซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวน

(10) การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้ทำเป็นบันทึกถ้อยคำแล้วอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือ จะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ และเมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานและให้

คณะกรรมการสอบสวนที่ร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้น กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่พบความ หรือที่ปรึกษาเข้าร่วมการสอบสวน ให้ทนายความหรือที่ปรึกษาลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย

จะเห็นได้ว่าข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560 ที่เป็นประเด็นปัญหาสามารถขยายความให้เห็นถึงปัญหาของการปฏิบัติได้คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง โดยในข้อ 7 วรรคสองได้ กำหนดไว้ว่า “ก่อนแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง จากผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ายังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงมาก่อน จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นสืบสวนหาข้อเท็จจริงก่อนก็ได้” ซึ่งเป็นกำหนดวิธีการหาข้อเท็จจริง โดยสามารถมอบหมายบุคคลให้ไปหาข้อเท็จจริงก็ได้ ซึ่งการมอบหมายบุคคลเพื่อไปหาข้อเท็จจริงเป็น กระบวนการหนึ่งที่สามารถดำเนินการได้ในระยะเวลาอันรวดเร็ว เพราะไม่ต้องรอให้มีการนัดประชุม และ ยังสามารถเข้าถึงพยานหลักฐานได้รวดเร็ว ทั้งนี้ หากเป็นกรณีที่มีการกำหนดไว้เฉพาะให้การหาข้อเท็จจริง เป็นการมอบหมายบุคคลให้ดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในกระบวนการ สอบสวนซึ่งเป็นกระบวนการแรกในขั้นต้นที่จะนำไปสู่การสอบสวนทางวินัย ซึ่งส่งผลให้มีการดำเนินการ สอบสวนได้เร็วขึ้น

2. ปัญหาการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนจากข้าราชการหรือพนักงานจากสถาบันอุดมศึกษาหรือ หน่วยงานของรัฐอื่น ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560 กำหนดไว้ในข้อ 9 วรรคสุดท้าย “เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนอาจแต่งตั้งจาก ข้าราชการหรือพนักงานจากสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐอื่นมาร่วมเป็นคณะกรรมการสอบสวน ด้วยก็ได้” การกำหนดให้สามารถแต่งตั้งบุคคลจากหน่วยงานอื่นซึ่งเป็นข้าราชการหรือพนักงานจาก สถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐอื่นมาร่วมเป็นกรรมการสอบสวนนั้น อาจมีข้อดีในทางปฏิบัติที่ สามารถเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนเข้าร่วมเป็นกรรมการ แต่ในเชิงของกฎหมาย แล้วจะเห็นได้ว่า หน่วยงานของรัฐอื่น เป็นการกำหนดที่กว้างมากและอาจทำให้มีการแต่งตั้งบุคคลซึ่งเป็น หน่วยงานที่ไม่มีความสอดคล้องในเรื่องของหน่วยงาน เช่น เป็นหน่วยงานของรัฐประเภทหน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาต่อการเข้าประชุม หรือการให้ความเห็นซึ่งเกี่ยวกับการปฏิบัติงานภายในของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

3. ปัญหาการเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา ถูกกำหนดไว้ในข้อ 20 วรรคแรก ของ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560 กำหนดว่า “เมื่อ คณะกรรมการสอบสวนได้รับเรื่องที่ถูกกล่าวหา ให้วางแนวทางการสอบสวน และสรุปพยานหลักฐานที่ สนับสนุนข้อกล่าวหา แล้วให้เรียกผู้ถูกกล่าวหาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา” โดยเมื่อคณะกรรมการสอบสวน ได้รับเรื่องที่ถูกกล่าวหา ให้วางแนวทางการสอบสวน และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา แล้วให้

เรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา ซึ่งขั้นตอนการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับรายละเอียดของกล่าวหา รวมถึงพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวหา เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาจะได้นำไปประกอบการจัดทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา อันเป็นการให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานเกี่ยวกับข้อกล่าวหาได้อย่างเป็นธรรม แต่หากผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมมาพบคณะกรรมการเพื่อรับทราบข้อกล่าวหาดังกล่าว ข้อบังคับมิได้กำหนดให้ต้องดำเนินการอย่างไร จึงเป็นปัญหาในข้อกฎหมายที่จะต้องพิจารณาว่า จะดำเนินการต่อไปอย่างไร

4. ปัญหาเกี่ยวกับการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ในข้อ 21 ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560 กำหนดไว้ใน (9) ว่าในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยานให้เรียกผู้ที่ซึ่งจะถูกสอบปากคำเข้ามาในที่สอบสวนคราวละหนึ่งคน และมีบุคคลอื่นอยู่ในที่สอบสวน เว้นแต่บุคคลซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ (10) ที่กำหนดว่า กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบหรือที่ปรึกษาเข้าร่วมการสอบสวน ให้แทนความหรือที่ปรึกษาลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสอบสวนในขั้นตอนของการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาจึงควรกำหนดให้ชัดเจนถึงบุคคลที่สามารถเข้าร่วมในการสอบปากคำได้ จะได้ไม่ต้องมาพิจารณาตีความคำว่า “บุคคล” ในข้อบังคับให้เกิดความสับสนและเป็นประโยชน์ในข้อกฎหมายต่อไปด้วย

เมื่อได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560 เพื่อที่จะได้สามารถนำข้อกฎหมายและการศึกษาค้นคว้าไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยต่อไป ดังนั้นผู้ศึกษาจึงขอเสนอข้อเสนอแนะที่เป็นผลจากการศึกษา ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง ผู้ศึกษาจึงเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการปรับแก้การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงในข้อ 7 วรรคสอง ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560 เป็น “ก่อนแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง หากผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ายังไม่มีการสอบหาข้อเท็จจริงมาก่อน จะมอบหมายให้บุคคลใดสืบสวนหาข้อเท็จจริงก่อนก็ได้” ซึ่งจะทำให้กระบวนการในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือสืบสวนเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในเรื่องที่มีการกล่าวหาสามารถดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่ต้องมีการเรียกประชุมในรูปแบบของคณะกรรมการ และสามารถรายงานต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้โดยตรง และสามารถให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานได้อย่างรวดเร็วในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะทำให้ได้มาซึ่งรายละเอียดข้อเท็จจริงที่รวดเร็วและนำไปสู่การพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. ปัญหาการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนจากข้าราชการหรือพนักงานจากสถาบันอุดมศึกษา หรือหน่วยงานของรัฐอื่น ผู้ศึกษาจึงเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการแก้ไขข้อ 9 วรรคสาม ของ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560 ให้กำหนดการแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนจากข้าราชการหรือพนักงานจากสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานของรัฐอื่นมาร่วม เป็นคณะกรรมการสอบสวนด้วยนั้นมาจากหน่วยงานประเภทสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เป็น คณะกรรมการสอบสวนเป็นบุคคลที่มาจากหน่วยงานที่มีลักษณะการปฏิบัติงานที่เป็นแบบเดียวกัน สามารถ เข้าใจบริบทของการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานได้เป็นอย่างดี และนำไปสู่การพิจารณาสอบสวนที่เป็น ธรรมต่อผู้ถูกกล่าวหาที่สามารถได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสายงานที่ปฏิบัติอยู่

3. ปัญหาการเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา ผู้ศึกษาจึงเสนอแนะแนวทางในการ แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยควรมีการเพิ่มข้อความเกี่ยวกับกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนได้เรียกให้ผู้ถูกกล่าวหา มาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบหรือไม่ยอมมารับทราบข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่ สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยเพิ่มเป็นวรรคสุดท้ายของข้อ 20 เป็นข้อความว่า “ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบ ตามวรรคแรก ให้ส่งข้อกล่าวหาจำนวนหนึ่งฉบับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่ อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป” จะทำให้กระบวนการในการ ดำเนินการทางวินัยในขั้นตอนของการแจ้งข้อกล่าวหา มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยสามารถปฏิบัติได้โดยหากมี กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบเพื่อรับทราบข้อกล่าวหา ไม่ต้องมีการตีความหรือหาแนวทางอื่นให้เกิดความ สับสนว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป

4. ปัญหาเกี่ยวกับการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ผู้ศึกษาจึงเสนอแนะแนวทางในการ แก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเพิ่มข้อความที่ระบุถึงบุคคลซึ่งเป็นทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาที่ คณะกรรมการสอบสวนสามารถอนุญาตให้เข้าไปอยู่ในที่สอบสวนได้ในข้อ 21 (9) ของข้อบังคับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2560 เป็นข้อความที่เพิ่มเติมดังนี้

“(9) ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน มิให้กรรมการสอบสวนกระทำการใดๆ ซึ่งเป็น การให้สัญญา ชูเชิญ หลอกลวงหรือกระทำการใดๆ เพื่อจูงใจให้ ผู้ถูกกล่าวหาและพยานให้อภัยอย่างใดๆ ในเรื่องที่ถูกกล่าวหา นั้น โดยให้เรียกผู้ซึ่งจะสอบปากคำเข้ามาในที่สอบสวนคราวละหนึ่งคน และมีให้ บุคคลอื่นอยู่ในสอบสวน เว้นแต่บุคคลหรือทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งคณะกรรมการ สอบสวนอนุญาตให้อยู่ในสอบสวน” โดยหากมีการเพิ่มตัวบุคคลดังกล่าวเข้าไปแล้วก็จะสอดคล้องกับ ข้อ 21 (10) ที่มีกรกล่าวถึงทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาที่ต้องลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำ ด้วย หากบุคคลดังกล่าวนั้นได้รับอนุญาตให้เข้าไปอยู่ในที่สอบสวน จึงเป็นการเพิ่มเติมที่ทำให้ชัดเจนในตัว บุคคลที่จะสามารถอนุญาตให้เข้าไปอยู่ในที่สอบสวนได้เป็นอย่างดี